

PAMIĘTASZ, CO OBIECALI RADNI?

Jesienią 2014 r. kandydaci w wyborach samorządowych rozdali mnóstwo ulotek. Jako radni mogli już zapomnieć, co wtedy obiecali. Być może oczekują, że wyborcy zainteresują się tym dopiero w kolejnej kampanii albo wcale.

Gdy obywatele dopytują, przypominają obietnice wyborcze kandydatów, po każdej sesji sprawdzają, co robili radni – władze same zaczynają się pilnować i na nowo przypominają sobie wyborcze zobowiązania.

ZBIERAJ ULOTKI I OBIETNICE Z INTERNETU

Zacznij od ustalenia, co obiecywali kandydaci: zbieraj ulotki kandydatów, chodź na spotkania z nimi, dopytuj, szukaj obietnic w internecie. Najlepiej zacząć jeszcze w trakcie kampanii, ale nawet teraz wciąż możesz dotrzeć do dużej liczby materiałów wyborczych.

ZADANIA GMINY

Aby zweryfikować, czy obietnice kandydatów na radnych są realne, sprawdź, czym zajmuje się gmina.

ZDROWIE

Do gminnej przychodni idziemy po skierowanie do specjalisty, zbadać się czy zaszczepić dzieci. Gmina zapewnia też pomoc medyczną w nocy i w święta.

OPIEKA NAD DZIEĆMI

Gmina odpowiada za opiekę nad najmłodszymi – prowadzi żłobek i przedszkole, może zdecydować o utworzeniu klubów malucha lub o zatrudnieniu dziennych opiekunów dla dzieci.

EDUKACJA

Gmina prowadzi szkoły podstawowe i gimnazja oraz zapewnia dojazd do nich. W gminie musi działać co najmniej jedna biblioteka.

TRANSPORT

Gmina buduje i remontuje drogi i chodniki, a także zapewnia ich oświetlenie. Zarządza komunikacją – autobusy, tramwaje, metro pozostają pod jej opieką.

BEZPIECZEŃSTWO

Do zadań gminy należy zapewnienie podstawowego bezpieczeństwa mieszkańcom. Gmina powołuje straż miejską, wspiera ochotnicze straże pożarne, zapewnia ochronę przeciwpowodziową, m.in. prowadzi magazyn ze sprzętem potrzebnym w przypadku powodzi.

SPORT I KULTURA

W gminie można tworzyć boiska i stadiony, skateparki, ścieżki rowerowe, lodowiska, baseny i inne obiekty sportowe. Działają też gminne kluby sportowe, czasem wspierane finansowo przez samorząd. Potrzeby kulturalne mieszkańców są realizowane przez biblioteki, ośrodki kultury, teatry i świetlice wiejskie.

CZYSTOŚĆ

Gmina zapewnia porządek – poczynając od zamiecionych ulic i parków, poprzez organizację wywozu śmieci, kończąc na zbiórce odpadów. Do obowiązków gminy należy również odprowadzanie i oczyszczanie ścieków.

PRZESTRZEŃ

W gminie planuje się przestrzeń, w której żyjemy: gdzie można zbudować fabrykę, gdzie budynek mieszkalny, a gdzie utworzyć park, ile pięter

mogą mieć domy na nowym osiedlu oraz którą będzie przebiegać nowa trasa. Te wszystkie informacje gmina umieszcza w dokumencie, który nazywa się planem zagospodarowania przestrzennego.

POLITYKA SPOŁECZNA

Na poziomie gminy są prowadzone programy pomocy osobom uzależnionym od alkoholu. Gmina wypłaca też zasiłki osobom w trudnej sytuacji – np. rodzinom o niskich dochodach czy mieszkańcom, którzy ucierpieli na skutek pożaru lub powodzi. Finansuje też dożywianie dzieci w szkołach. Osoby starsze i niepełnosprawne mogą liczyć na zorganizowanie opieki przez gminę.

W celu realizacji zadań rada gminy uchwala budżet, wykonywany następnie przez zarząd gminy.

ZRÓB DOMOWE ARCHIWUM ULOTEK

Zebranych ulotek nie wyrzucaj!

Przechowaj je do następnych wyborów – pomogą ci rozliczać radnych na bieżąco i na koniec kadencji.

Znajdź temat, który szczególnie cię interesuje, obietnice, na których realizacji najbardziej ci zależy, np. remont twojej ulicy, powołanie nowego dyrektora szkoły, przyjęcie planu zagospodarowania terenu.

IDŹ NA SESJĘ RADY

Zobacz, czy radni na sesjach rady i posiedzeniach komisji poruszają ważne dla ciebie tematy, czy głosują zgodnie z deklaracjami. **Możesz zabrać ulotkę i zapytać**, dlaczego radny zagłosował inaczej, niż obiecywał w trakcie kampanii wyborczej.

Jak wziąć udział w sesji rady gminy?

Każdy ma prawo przyjść na sesję rady gminy, filmować ją i nagrywać dźwięk oraz uzyskać dostęp do dokumentów.

Prawo to może być ograniczone jedynie w określonych ustawami przypadkach: ochrony ważnego interesu państwa, tajemnicy państwowej, prywatności osób i interesu przedsiębiorcy.

CZYTAJ DOKUMENTY

O pracy radnych dowiesz się

z protokołów z sesji rady, posiedzeń komisji, uchwał i innych dokumentów opracowanych przez radę.

Wszystkie informacje o pracach samorządowców powinny być dostępne w internetowym Biuletynie Informacji Publicznej twojej miejscowości.

Możesz dowolnie wykorzystywać te dokumenty – kopiować je, powielać, cytować.

**Co zrobić,
jeśli w BIP nie
ma informacji,
której szukam?**

Możesz zwrócić się do władz z prośbą o dostarczenie informacji publicznej. Nie jest to trudne, nie trzeba się powoływać na żadne przepisy prawa, wystarczy zwykły mail z formułką: „Zwracam się z prośbą o...”. Informacja powinna zostać dostarczona w ciągu 14 dni.

SPRAWDZAJ INTERPELACJE

Radni mogą realizować swój program m.in. składając interpelacje.

Jest to narzędzie szczególnie przydatne dla radnych opozycyjnych, którym trudniej znaleźć poparcie dla swoich pomysłów, np. zgłosić projekt uchwały.

INTERPELACJA

*Wykonując
mandat radnego,
zwracam się z
prośbą o
informację...*

Interpelacja

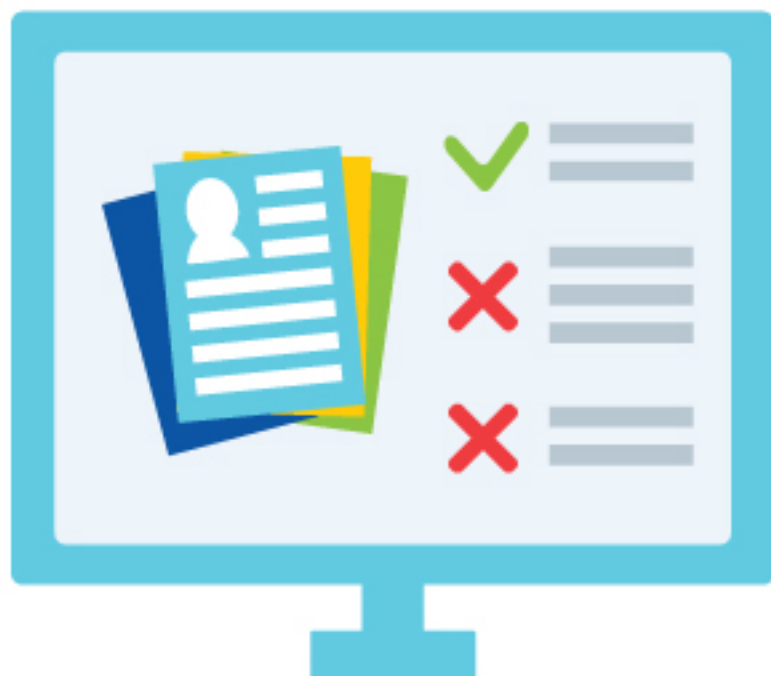
- to rodzaj oficjalnego pytania, które radny lub radna może skierować do organu wykonawczego, czyli do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta i zasygnalizować problem czy potrzebę interwencji w danym obszarze.

Zasady zgłaszania interpelacji oraz dostępu do nich określa statut gminy.

OPUBLIKUJ SWOJE ARCHIWUM

Opublikuj obietnice kandydatów, żeby inni mieszkańcy również mogli monitorować pracę swoich reprezentantów. Obietnice wyborcze i ulotki możesz umieścić **w internecie**.

Do opublikowania w sieci obietnic wyborczych radnych nie potrzebujesz informatyka ani skomplikowanych narzędzi. Czasem wystarczy zbiór ulotek umieszczony na forum miejscowości albo w serwisie społecznościowym, gdzie każdy będzie mógł przejrzeć i skomentować udostępnione przez siebie pliki. Tak zaczęli działacze Akcji Konin.

Wiele portali daje możliwość założenia strony internetowej lub bloga bez znajomości języków programowania. Polecamy Wordpress, Witryny Google, Blogger czy Blox. W każdym z tych serwisów znajdziesz prostą instrukcję, jak krok po kroku stworzyć stronę. Możesz zamieścić na niej skany ulotek wyborczych, wypowiedzi radnych z kampanii i informacje o ich późniejszej działalności.

O założonej stronie powiadom znajomych, lokalne media i samych radnych.

POINFORMUJ INNYCH

Trudno jest wykazać prosty związek między decyzjami radnych a jakością życia mieszkańców.

Działacze miejscy z Lubartowa starają się go znaleźć, analizując w publikacjach prasowych lub internetowych konkretny wydatek gminy.

Takie publikacje zwiększają zainteresowanie mieszkańców sprawami publicznymi i decyzjami, które rada gminy podejmuje w formie uchwał.

Jak opublikować artykuł w gazecie?

Najprościej: przygotuj informację prasową i wyślij ją do mediów.

Poinformuj w niej o wydatku lub decyzji podjętej przez radę, pokaż, co z niej wynika dla mieszkańców (możesz dodać swoją opinię). W stopce koniecznie napisz, skąd pochodzą dane i jak się z tobą skontaktować.

Krótką instrukcję, jak napisać informację prasową, znajdziesz na stronie:

<http://www.maszglos.pl/strefa-wiedzy/narzedziownik/jak-informowac/>

ZRÓB RELACJĘ

Konińscy działacze wpadli na pomysł rozliczania radnych z obecności na sesjach. Raz w miesiącu publikują wykresy z danymi, co motywuje niektórych radnych do przybycia na obrady. Dane wysyłają do mediów.

<https://infogr.am/obecnoscradnychnaglosowaniach>

Jest kilka bezpłatnych serwisów, w których łatwo zrobić taki wykres.

Polecamy www.infogr.am, warto przyrzeć się też stronom www.easel.ly, www.piktochart.com, www.visual.ly czy narzędziu [Many Eyes](#).

Z każdej sesji Rady Miasta Konina **prowadzona jest relacja** na Facebooku. Raz na jakiś czas publikowane są wypowiedzi radnych z komentarzem Akcji Konin, opisy sytuacji lub dowcipy rzucone przez radnych.

Relacje z rady mają zawsze hasztag **#wyrwanezkontekstu**.

Sesja rady nie musi być nudna. Żywa relacja zachęci innych do lektury protokołu.

PODSUMUJ KADENCJĘ RADNYCH

Po czterech latach podsumuj pracę radnych, przypomnij ich obietnice wyborcze i sprawdź, co zrobili, by je zrealizować.

W Toruńskiej Inicjatywie Obywatelskiej kadencję rady miasta w latach 2010-2014 podsumowano w raporcie, w którym zamieszczono m.in. sylwetki wszystkich radnych i informacje o ich działaniach. Raport ukazał się w formach papierowej oraz elektronicznej.

Przy kolejnych wyborach podsumowania pracy radnych pomogą mieszkańcom w podjęciu świadomych decyzji wyborczych.

Opracowanie:

Waldemar Duczmal, Akcja Konin

www.Konin.MamPrawoWiedziec.pl

Rafał Korasiewicz, Fundacja Toruńska
Inicjatywa Obywatelska

www.Torun.MamPrawoWiedziec.pl

Elżbieta Wąs, Anna Gryta,
Miasto Obywatelskie Lubartów

www.Lubartow.MamPrawoWiedziec.pl

Anna Ścisłowska, Róża Rzeplińska,
Stowarzyszenie 61

www.MamPrawoWiedziec.pl

Grafika:

Agata Nawrot

agatanawrot.com

Chcesz sprawdzić, czy twoi radni wywiązują się z obietnic,
ale nie wiesz, od czego zacząć?

A może masz własny pomysł, jak to zrobić?

Napisz: 61@art61.pl

